

Hållbarhets rapport

Hållbarhetsrapport 2025
för de offentliga finanserna

Hållbarhetsrapport 2025
för de offentliga finanserna

Fortsatt starka offentliga finanser i ljuset av den
demografiska utvecklingen

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I Konjunkturbarometern publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

I **Hållbarhetsrapporten** analyserar vi den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier**, **KI-kommentarer**, **Working paper**, **PM** och som **remissvar**.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Den senaste statistiken och prognoserna hittar du under www.konj.se/statistik.

Förord

Enligt Konjunkturinstitutets instruktion (Förordning (2007:759)) ska myndigheten genomföra långsiktiga framskrivningar av de offentliga finanserna och bedöma de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet. Mot bakgrund av uppdraget publicerar Konjunkturinstitutet en rapport om hållbarheten i de offentliga finanserna.

Deltagare i arbetet med årets rapport har varit David Candelöf, Sebastian Escobar-Jansson, Erik Glans, Valter Hultén, Elin Ryner och Anton Sundberg. Arbetet har letts av Svante Midander och enhetschef Hanna Ågren.

Stockholm den 26 februari 2025.

Albin Kainelainen
Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Analys av offentligfinansiell hållbarhet.....	6
Bedömning av offentligfinansiell hållbarhet	7
Svagare finanser med föregående befolkningsframskrivning	14
Referenser.....	19
Bilaga 1: Jämförelse med Hållbarhetsrapporten 2024	20
Bilaga 2: Offentligfinansiella tabeller.....	27

Sammanfattning

Sverige har starka offentliga finanser med betydande finansiella tillgångar och en låg skuld. Konjunkturinstitutet analyserar i denna rapport de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet. Hållbarhetsberäkningarna syftar till att undersöka om de skatteinkomster som följer av dagens skatteregler är tillräckliga för att över tid finansiera de utgifter som följer av dagens offentliga åtagande, sett i ljuset av den demografiska utvecklingen. För att bedöma hållbarheten analyseras utvecklingen av den offentliga sektorns finansiella tillgångar och skulder i ett långsiktigt perspektiv. Bedömningen i rapporten baseras på utvecklingen fram till 2060. Analysen kompletteras med en beskrivning av utvecklingen fram till 2100.

De offentliga finanserna bedöms vara långsiktigt hållbara. Skatteinkomsterna ökar i närtid när hushållens konsumtion växlar upp under konjunkturåterhämtningen och fortsätter sedan att växa något snabbare än BNP. Sveriges befolkning växer i en relativt svag takt framöver och utvecklingen kännetecknas av ökad medellivslängd och, jämfört med de senaste decennierna, ett lägre barnafödande och lägre nettoinvandring. En stigande medellivslängd i befolkningen leder till att allt fler äldre väljer att senarelägga sin pension. Tillsammans med färre barn i skola och förskola än tidigare år gör det att de offentliga utgifterna minskar som andel av BNP under det kommande decenniet. Därefter innebär den allt äldre befolkningen ökade kostnader för vård och omsorg, och utgifterna stiger därför på längre sikt. Det överskott som byggs upp när utgifterna till en början minskar gör att den offentliga sektorns finansiella nettotillgångar växer och att kapitalinkomsterna gradvis blir allt högre. Det bidrar i sin tur till att stärka finanserna, även när utgifterna ökar på längre sikt.

Enligt SCB:s senaste befolkningsframskrivning kommer det framöver att födas färre barn och färre invandrar till Sverige jämfört med den förra framskrivningen. I denna rapport analyseras betydelsen för den offentligfinansiella hållbarheten av revideringen. Fram till 2060 innebär SCB:s senaste befolkningsframskrivning att de offentliga finanserna stärks jämfört med föregående framskrivning. Beräkningarna visar att färre barn och unga i skola och förskola innebär en besparing för de offentliga finanserna, framför allt under kommande två decennier. På längre sikt bidrar de lägre födelsetalen dock till utvecklingen med en allt större andel äldre befolkning. Besparingen innebär ökade finansiella nettotillgångar och därmed högre nettokapitalinkomster, vilket kompenserar för de ökade utgifter som följer med den åldrande befolkningen på sikt. Den nedreviderade befolkningsutvecklingen innebär starkare offentliga finanser även när utvecklingen fram till 2100 analyseras.

Beräkningarna visar att det tar lång tid innan de demografiska förändringarna får effekt på de offentliga finanserna. Samtidigt är det viktigt att beakta att beräkningarna är behäftade med osäkerhet och att osäkerheten kring utvecklingen ökar med tiden.

Analyser av offentligfinansiell hållbarhet

Konjunkturinstitutets hållbarhetsberäkningar undersöker om de inkomster som följer av dagens skatteregler är tillräckliga för att över tid finansiera de utgifter som följer av dagens offentliga åtagande, sett i ljuset av den demografiska utvecklingen.

Beräkningarna ska inte ses som en prognos för de offentliga finanserna utan syftar till att belysa eventuella obalanser mellan inkomster och utgifter som riskerar att urholka de offentliga finanserna på sikt. Eftersom beräkningarnas syfte är att åskådliggöra sådana obalanser tas ingen hänsyn till det finanspolitiska ramverk som syftar till att motverka dem. Om det finanspolitiska ramverket upprätthålls på lång sikt kommer de offentliga finanserna alltid att vara hållbara oavsett hur den demografiska utvecklingen ser ut.

Det finns olika sätt att definiera hållbara offentliga finanser. Konjunkturinstitutets bedömning av hållbarhet baseras på beräkningar av den offentliga sektorns finansiella nettoställning (finansiella tillgångar minus skulder) och den konsoliderade bruttoskulden, den så kallade Maastrichtskulden. Enligt Konjunkturinstitutets definition är de offentliga finanserna hållbara om nettoställningen och Maastrichtskulden inte trendmässigt försämras som andel av BNP under den studerade perioden. En förutsättning är dock att nettoställningen inte bedöms vara för låg eller att Maastrichtskulden bedöms vara för hög i utgångsläget.¹

I beräkningarna antas att ersättningsgraderna i transfereringssystemen och personaltätheten i offentlig service bibehålls på den nivå som råder i utgångsläget.² De offentliga utgifterna bestäms därför i hög grad av befolkningens storlek och sammansättning.

Beräkningarna tar inte hänsyn till beteendeförändringar och bygger på antaganden på lång sikt, bland annat avseende den makroekonomiska och den demografiska utvecklingen. Antagandena är behäftade med stor osäkerhet som ökar med tiden. Samtidigt kan det ta mycket lång tid innan konsekvenser av exempelvis demografiska förändringar får genomslag på de offentliga finanserna. Valet av tidshorisont är därför av betydelse i hållbarhetsbedömningen. Konjunkturinstitutet har valt att fokusera på en tidshorisont på ca 40 år i sin huvudanalys, vilket kompletteras med en analys på ca 80 år.

¹ Se Konjunkturinstitutet (2025) för en diskussion om definitionen av långsiktig offentligfinansiell hållbarhet.

² Antagandena innebär också en viss standardförbättring eftersom kostnadsandelarna för personal, förbrukning och kapital antas vara konstanta. För en beskrivning av detta och andra beräkningsantaganden, se Konjunkturinstitutet (2025).

Bedömning av offentligfinansiell hållbarhet

De offentliga finansernas utveckling på lång sikt beror till stor del på den demografiska utvecklingen. I detta kapitel redovisas hur de offentliga finanserna utvecklas fram till 2060, givet nuvarande skatteregler och en demografisk framskrivning av dagens offentliga utgifter. Givet den demografiska och ekonomiska utvecklingen till 2060 bedöms de offentliga finanserna vara hållbara. Skatteinkomsterna växer något snabbare än BNP framöver. Befolkningsutvecklingen medför till en början att de offentliga utgifterna minskar när fler äldre senarelägger sin pension och antalet barn i skola och förskola minskar. På sikt leder den allt äldre befolkningen till att utgifterna ökar. Den offentliga sektorns kapitalinkomster bidrar till att stärka finanserna även när utgifterna ökar på sikt.

De offentliga finansernas hållbarhet påverkas av hur inkomsterna och utgifterna utvecklas i förhållande till BNP, vilket i beräkningarna till stor del bestäms av den demografiska utvecklingen. Antalet personer i yrkesaktiv ålder är avgörande för hur många som arbetar, vilket i sin tur påverkar skatteinkomsternas storlek. Antalet barn bestämmer behovet av skola och förskola och antalet äldre bestämmer behovet av vård och omsorg. Den makroekonomiska utvecklingen är också central i beräkningarna eftersom den påverkar de offentliga inkomsterna och utgifterna samtidigt som hållbarhetsbedömningen bland annat utgår ifrån hur den offentliga sektorns finansiella tillgångar och skulder utvecklas i förhållande till BNP.

Långsiktigt hållbara offentliga finanser trots demografiska utmaningar

STIGANDE ANDEL ÄLDRE I BEFOLKNINGEN

Sveriges befolkning växer i jämn och relativt svag takt till 2060 och den demografiska utvecklingen framöver kännetecknas av ett lågt barnafödande, en ökad medellivslängd och en lägre nettoinvandring (se marginalrutan ”SCB:s befolkningsframskrivning”).³ Befolkningsstillväxten kommer i princip enbart från en positiv nettoinvandring, då bidraget från födelseöverskottet är svagt eller negativt (se diagram 1). Utvecklingen med ett lågt barnafödande, ökad livslängd och låg invandring innebär att andelen äldre personer i befolkningen ökar, vilket får stor betydelse för de offentliga finanserna (se diagram 2). Att personer lever

³ SCB (2024). Se även kapitlet ”Svagare finanser med föregående befolkningsframskrivning” för en diskussion om befolkningsframskrivningen och en jämförelse med ett scenario baserat på SCB:s föregående befolkningsframskrivning.

SCB:s befolkningsframskrivning

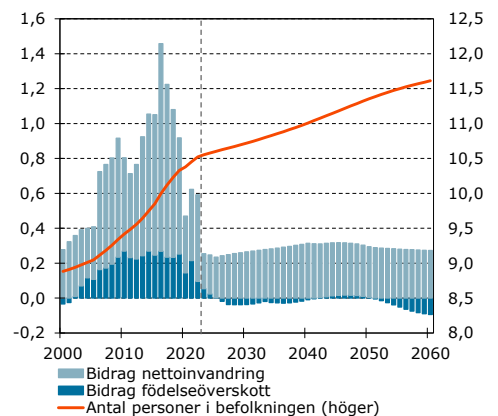
Varje vår publicerar SCB befolkningsutfallet för föregående år och en ny befolkningsframskrivning. Den senaste befolkningsframskrivningen från 2024 avser perioden 2024–2070, men i Statistikdatabasen finns trenderna framskrivna till 2120.

I befolkningsframskrivningen ökar befolkningen i en långsammare takt än tidigare år. Den långsammare utvecklingen beror på att det föds färre barn och att fler personer dör eftersom allt fler är i åldrar då många avlider. Färre väntas också invandra och fler utvandra än tidigare år.

Befolkningsutvecklingen framöver kännetecknas alltså av ett lågt barnafödande, en ökad medellivslängd och en lägre nettoinvandring än tidigare år. Antalet i skolåldern 6–15 år minskar under framskrivningen jämfört med idag. Andelen personer som är 85 år eller äldre ökar från under tre procent av befolkningen idag till sex procent 2070. Utvandringen blir högre medan invandringen på sikt väntas vara ungefär i linje med genomsnittet under 2000-talet, vilket ger en lägre nettoinvandring framåt.

Diagram 1 Befolkning

Procentuell förändring respektive miljoner

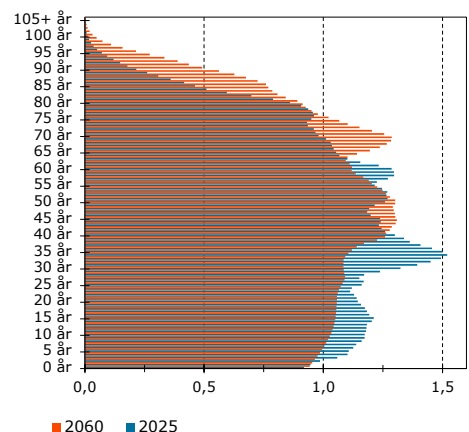

Anm. Födelseöverskott avser antal födda personer minus antal döda personer årligen. Nettoinvandring är antal invandrade personer minus utvandrade personer under ett år.

Källa: SCB.

Diagram 2 Befolkningens åldersfördelning

Procent av den totala befolkningen

Källa: SCB.

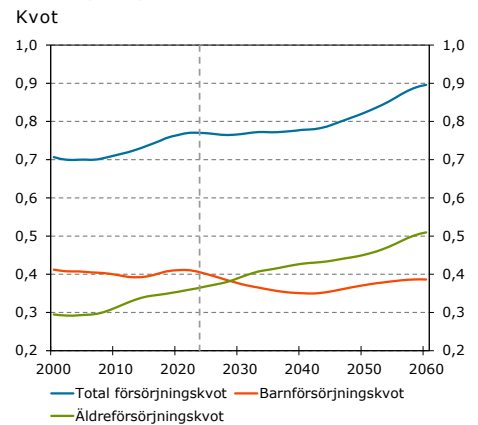
längre medför större vård- och omsorgsbehov. Samtidigt antas att befolkningens hälsa gradvis förbättras och äldres behov av omsorgstjänster vid en given ålder därmed minska. Utvecklingen av ålderssammansättningen kan illustreras med den demografiska försörjningskvoten. Den visar andelen barn och äldre i förhållande till befolkningen i åldrarna 20–64 år, som idag typiskt sett utgör de yrkesaktiva åren (se diagram 3). Trots att andelen äldre stiger är den demografiska försörjningskvoten relativt stabil fram till 2040. Det förklaras av det låga barnafödandet som leder till att barnförsörjningskvoten minskar. Från 2040 slutar dock barnförsörjningskvoten att minska, vilket tillsammans med uppgången i äldreförsörjningskvoten innebär att den totala demografiska försörjningskvoten ökar kraftigt.

Utvecklingen av andelen sysselsatta i befolkningen beror på befolkningens ålderssammansättning, hälsa och arbetsmarknadsdeltagande. Som framgick av den demografiska försörjningskvoten är andelen personer i åldern 20–64 år relativt stabil fram till 2040. Samtidigt antas utträdesåldern från arbetskraften stiga, som en konsekvens av att medellivslängden och åldersgränserna i pensionssystemet stiger.⁴ Det innebär att de ej sysselsatta i förhållande till de sysselsatta, den så kallade ekonomiska försörjningskvoten, minskar fram till 2040 (se diagram 4). Den ekonomiska försörjningskvoten visar på ett förenklat sätt hur många som betalar löneskatter (vilket är den främsta skatteinkomsten för offentlig sektor) i förhållande till de som inte gör det och som dessutom kan ha relativt större behov av transfereringar, utbildning, vård, och omsorg. Efter 2040 ökar den ekonomiska försörjningskvoten, men antalet sysselsatta fortsätter att vara större än antalet som inte är sysselsatta fram till 2060.

STARK UTVECKLING NÄR KONJUNKTUREN ÅTERHÄMTAR SIG

Ekonomi återhämtar sig efter att ha befunnit sig i en lågkonjunktur under 2025 och 2026. Det innebär en relativt stark BNP-utveckling i närtid. Hushållens konsumtion stiger som andel av BNP i takt med den ekonomiska återhämtningen efter att ha varit nedtryckt under lågkonjunkturen. På längre sikt bestäms den makroekonomiska utvecklingen av antalet sysselsatta och deras produktivitet.⁵ En ökad andel sysselsatta i befolkningen fram till 2040 ger en högre BNP-tillväxt. Därefter minskar andelen sysselsatta, vilket ger motsatt effekt på BNP-tillväxten.

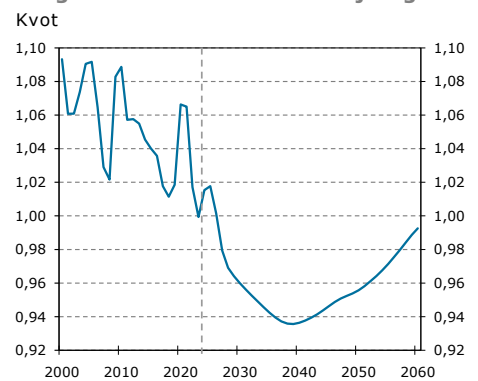
Diagram 3 Demografisk försörjningskvot

Anm. Demografisk försörjningskvot utgörs av andelen barn (personer 0–19 år) och äldre (personer 65 år och äldre) i relation till befolkningen i åldern 20–64 år.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 4 Ekonomisk försörjningskvot

Anm. Kvoten mellan antalet ej sysselsatta i befolkningen och antalet sysselsatta.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

⁴ Utvecklingen innebär att en 65-åring 2050 antas ha samma arbetsmarknadsbeteende som dagens 62-åringar. Efter 2050 antas ett något långsammare förändrat beteende, i linje med att ungefär 2/3 av den ökade medellivslängden ägnas åt arbete. Se vidare Konjunkturinstitutet (2025) för en beskrivning av antagandet om ökat arbetsmarknadsdeltagande.

⁵ Se vidare om det makroekonomiska scenariot i Konjunkturinstitutet (2024a).

EN ALLT ÄLDRE BEFOLKNING LEDER TILL HÖGRE PRIMÄRA UTGIFTER SOM ANDEL AV BNP PÅ SIKT

De primära utgifterna sjunker relativt snabbt som andel av BNP från 2025 till ca 2035 (se diagram 5).⁶ Det beror framför allt på att transfereringar och offentlig konsumtion utvecklas relativt svagt, samtidigt som BNP ökar relativt starkt. Därefter stiger de primära utgifternas andel fram till 2060.

Utvecklingen av transfereringarna förklaras framför allt av ålderspensionssystemets och statens transfereringar till hushållen.⁷ Konjunkturåterhämtningen efter 2026 innebär att BNP till en början växer snabbare än utbetalningarna från ålderspensionssystemet. Dessutom antas den stigande medellivslängden och reglerna inom pensionssystemet leda till att fler äldre väljer att arbeta och skjuta upp sina uttag av inkomstpension. Sammantaget innebär det att transfereringarna minskar som andel av BNP fram till 2035 (se diagram 6). Med dagens ålderspensionssystem växer överskottet och tillgångarna i systemet betydligt. För att tillgångarna i ålderspensionssystemets buffertfond inte ska växa på ett orimligt vis antas de på sikt stabiliseras som andel av BNP till följd av en så kallad gas i pensionssystemet från och med 2035.⁸ Gasen innebär att det görs extra utbetalningar till pensionärerna när tillgångarna i systemet blir stora och inkomstpensionen stiger därför snabbare från 2035 (se diagram 7).⁹

De statliga transfereringarna till hushållen, som består av bland annat garantipension, barnbidrag och sjukpenning, minskar som andel av BNP fram till 2030-talet. Det förklaras delvis av att det låga barnafödandet leder till att utbetalningarna av föräldrapenning och barnbidrag minskar. Transfereringarna från staten till hushållen antas samtidigt räknas upp med priser och löner som utvecklas svagare än BNP. Minskningen motverkas dock av att fler äldre också innebär ökade utbetalningar av till exempel garantipension och bostadstillägg. Sammantaget är de statliga transfereringarna till hushållen relativt stabila som andel av BNP från och med ca 2030.

Den offentliga konsumtionen minskar något som andel av BNP fram till ca 2040 (se diagram 6). Det beror delvis på ett lägre barnafödande som innebär att kommunernas utgifter för skola och förskola minskar. Samtidigt motverkas nedgången något av att utgifterna för vård och omsorg ökar när befolkningen

⁶ Den offentliga sektorns inkomster och utgifter kan delas upp i primära inkomster och utgifter som kommer från kärnverksamheten och kapitalinkomster och -utgifter, som följer av de finansiella tillgångarna och skulderna.

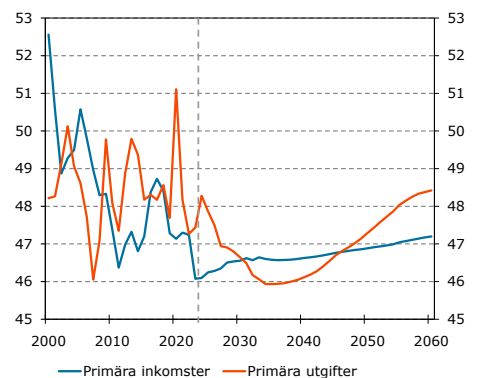
⁷ I beräkningarna antas en bibehållen ersättningsgrad i transfereringssystemen, se vidare Konjunkturinstitutet (2025).

⁸ Gasen är ett beräkningstekniskt antagande och finns inte med i regelverket för ålderspensionen idag. Det pågår diskussioner inom den parlamentariska Pensionsgruppen om huruvida en gas ska införas och hur den i så fall ska vara konstruerad. Konjunkturinstitutets antagande om en gas ska inte ses som en prognos av hur en eventuell gas kommer vara konstruerad eller införas. Se Konjunkturinstitutet (2025) för ytterligare beskrivning av antagandet.

⁹ Se Konjunkturinstitutet (2024b) för alternativa antaganden om gas i pensionssystemet.

Diagram 5 Primära inkomster och utgifter

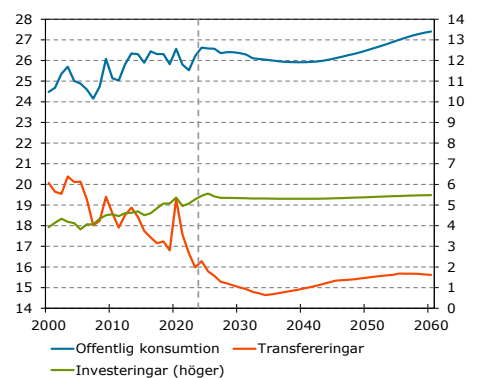
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 6 Offentlig konsumtion, investeringar och transfereringar

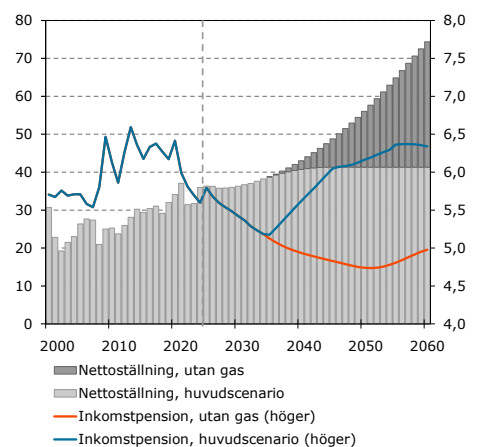
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 7 Utveckling i ålderspensionssystemet med och utan antagande om gas

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

lever allt längre och antalet äldre blir fler.¹⁰ Från och med ca 2040 överstiger effekten av fler äldre effekten av ett lågt barnafödande och de offentliga konsumtionsutgifterna som andel av BNP stiger igen. Det sker trots att hälsan antas förbättras, vilket har en dämpande effekt på utgiftsutvecklingen.¹¹

De offentliga investeringarna har ökat som andel av BNP de senaste 20 åren (se diagram 6). I framskrivningarna viker de tillbaka något efter en tillfällig topp i närtid och ökar sedan relativt stabilt till 2060. Utvecklingen beror på att behovet av skolor och vårdinrättningar inom kommunsektorn först minskar något och ökar sedan, i linje med den demografiska utvecklingen. Statens investeringar antas vara konstanta som andel av BNP, på knappt 3 procent.

DE PRIMÄRA INKOMSTERNA STIGER SOM ANDEL AV BNP

De primära inkomsterna ökar som andel av BNP fram till ca 2030 för att därefter växa långsammare fram till 2060 (se diagram 5). Att de primära inkomsterna ökar beror framför allt på att skatteinkomsterna ökar. Det illustreras av den så kallade skattekvoten som visar skatteinkomsterna som andel av BNP. Med nuvarande skatteregler blir skattekvoten drygt 41 procent 2025, men stiger sedan till knappt 42 procent av BNP 2030. Därefter fortsätter skattekvoten att stiga men i långsammare takt (se diagram 8).

Skattekvotens utveckling beror på hur skattebaserna utvecklar sig i förhållande till varandra.¹² Att skattekvoten ökar i närtid beror på att hushållens konsumtion, som genom moms beskattas relativt högt jämfört med andra skattebaser, varit nedtryckt under den pågående lågkonjunkturen och därför växer snabbare än BNP när ekonomin återhämtar sig (se diagram 9). Efter 2034 beror ökningen i stället framför allt på att inkomstpensionerna växer snabbare än BNP. Att pensionsutbetalningarna växer snabbt beror på antagandet om en gas i inkomstpensionen (se diagram 7). Gasen gör att skattebasen växer snabbare än BNP från och med 2035 (se diagram 9). Framåt 2060 avtar tillväxttakten i utbetalningarna av inkomstpension relativt BNP.

NETTOKAPITALINKOMSTERNA BIDRAR TILL ÖVERSKOTT I DE OFFENTLIGA FINANSERNA UNDER HELA PERIODEN

Utvecklingen av de primära utgifterna och inkomsterna innebär sammantaget att det primära sparandet stärks från dagens underskott på ca 2 procent av BNP till ett överskott under hela 2030-talet fram till och med mitten av 2040-talet (se diagram 10). Från och med slutet av 2040-talet blir de primära utgifterna däremot

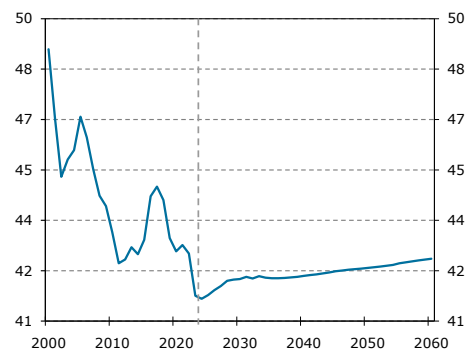
¹⁰ Löner, kapital och insatsvaror antas samtidigt utgöra konstanta kostnadsandelar i produktionen av välfärdstjänsterna, vilket innebär en sorts standardhöjning och högre kostnader för den offentliga konsumtionen, se Konjunkturinstitutet (2025).

¹¹ För en diskussion, se grårutan "Antagandet om förbättrad hälsa påverkar kostnadsutvecklingen för vård och omsorg" i Konjunkturinstitutet (2024c).

¹² Se Konjunkturinstitutet (2025).

Diagram 8 Skattekvoten

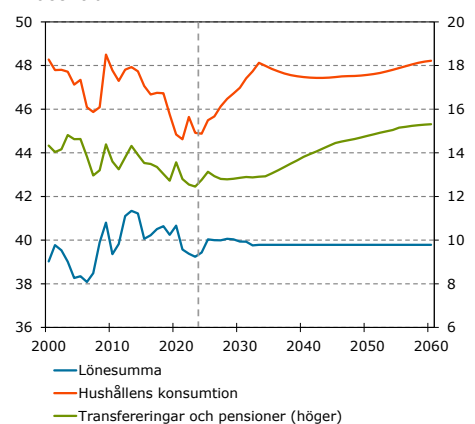
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 9 Skattebaser

Procent av BNP

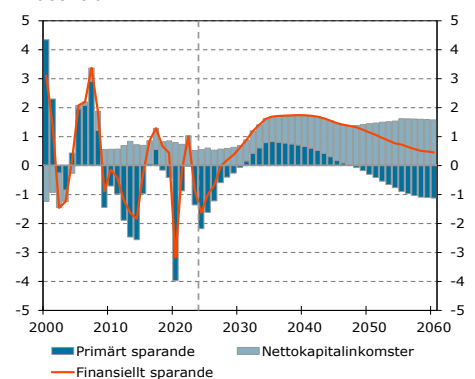

Anm. Transfereringar och pensioner avser beskattningsbara transfereringar (sjuk- och aktivitetsersättning, sjukpenning, föräldrapenning och arbetslöshetsersättning) och beskattningsbara pensioner (inkomst-, premie och tjänstepension).

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 10 Finansiellt sparande

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

högre än inkomsterna och sparandet fortsätter försvagas fram till 2060 (se även grårutan ”Den förändrade åldersstrukturen med fler äldre ger ett svagare primärt sparande” för en beskrivning av hur befolkningens ålderssammansättning påverkar det primära sparandet). Det finansiella sparandet hålls dock uppe av positiva bidrag från nettokapitalinkomster, det vill säga nettot av de kapitalinkomster och kapitalutgifter som följer av de finansiella tillgångarna och skulderna. Impliciträntor och direktavkastning på den offentliga sektorns tillgångar och skulder antas öka på sikt.¹³ Tillsammans med en allt starkare nettoställning medför det att bidraget från nettokapitalinkomsterna växer.

Sammantaget gör detta att den offentliga sektorns finansiella sparande växlar från dagens underskott på ca 1 procent av BNP till överskott från och med slutet av 2020-talet (se diagram 10). Det finansiella sparandet uppvisar sedan överskott under hela perioden trots att det primära sparandet blir negativt på sikt. Överskottet i det finansiella sparandet minskar dock successivt under 2050-talet, i takt med att det primära sparandet blir svagare, men hålls uppe av nettokapitalinkomsterna.

Den förändrade åldersstrukturen med fler äldre ger ett svagare primärt sparande

Den demografiska utvecklingen innebär en förändrad ålderssammansättning med en stigande andel äldre. För att åskådliggöra hur den förändrade åldersstrukturen påverkar de offentliga finanserna jämförs utvecklingen av det primära sparandet i huvudscenariot med en utveckling där befolkningsökningen är densamma, men åldersstrukturen hålls konstant.

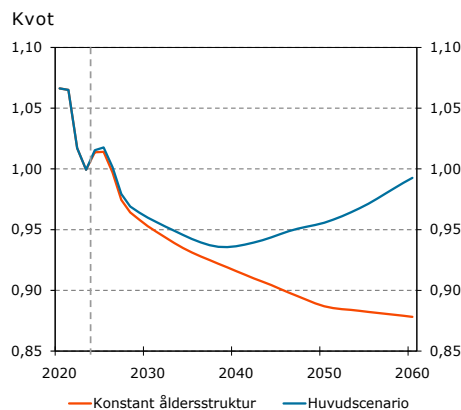
Med en oförändrad åldersstruktur blir den demografiska försörjningskvoten konstant. Den ekonomiska försörjningskvoten sjunker, vilket drivs av antagandet om att arbetslivet successivt förlängs. Det innebär en högre andel sysselsatta jämfört med huvudscenariot och en lägre ekonomisk försörjningskvot (se diagram 11). Den högre sysselsättningen ger fler arbetade timmar, vilket innebär att BNP växer snabbare.

På grund av att åldersstrukturen hålls konstant blir andelen äldre lägre än i huvudscenariot, vilket resulterar i att hushållens konsumtion inte utvecklas lika starkt som BNP.¹⁴ Statens inkomster från moms blir därför lägre. En lägre andel äldre i befolkningen ger även lägre pensionsutbetalningar, vilket innebär mindre statliga inkomster eftersom dessa beskattas. Det bidrar till att skattekvoten och de primära inkomsterna vid en konstant åldersstruktur blir knappt 1 procent av BNP lägre 2060 än i huvudscenariot.

¹³ De stiger mot långsiktiga jämviktsnivåer och antas nå dessa 2055, se Konjunkturinstitutet (2025).

¹⁴ Se grårutan ”Antaganden i alternativscenariot” i kapitlet ”Svagare finanser med föregående befolkningsframskrivning”.

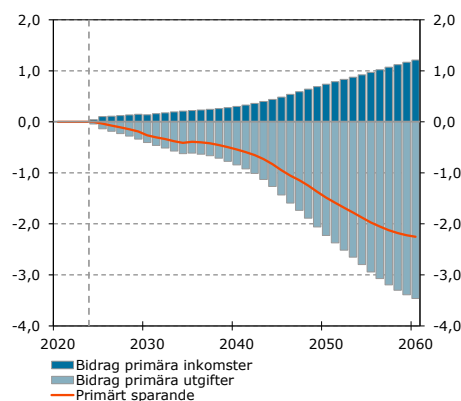
Diagram 11 Ekonomisk försörjningskvot vid konstant åldersstruktur

Anm. Kvoten mellan antalet ej sysselsatta i befolkningen och antalet sysselsatta.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

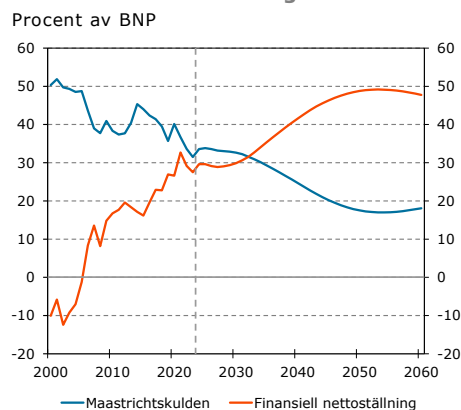
Diagram 12 Effekt av förändrad åldersstruktur på primärt sparande
Procent av BNP

Anm. Diagrammet visar skillnaden i primärt sparande mellan huvudscenariot och ett scenario där åldersstrukturen är konstant, samt bidragen från primära inkomster och utgifter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 13 Maastrichtskuld och finansiell nettoställning

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

En konstant åldersstruktur innebär samtidigt att den offentliga konsumtionen utvecklas betydligt långsammare jämfört med huvudscenariot, eftersom andelen äldre inte stiger. De primära utgifterna blir därför närmare 3,5 procent lägre som andel av BNP 2060. Effekten av lägre offentlig konsumtion på de primära utgifterna överstiger därmed effekten av den lägre skattekvoten på de primära inkomsterna. Sammantaget uppgår effekten av en förändrad åldersstruktur på det primära sparandet till ungefär -2 procent av BNP 2060 (se diagram 12).

NETTOSTÄLLNINGEN STÄRKS OCH MAASTRICHTSKULDEN MINSKAR FRÅN EN REDAN LÅG NIVÅ

Den finansiella nettoställningen växer från dagens nivå på ca 30 procent av BNP till nästan 50 procent av BNP under 2050-talet (se diagram 13 och diagram 14).¹⁵ Det beror på det primära överskottet under 2030-talet och första halvan av 2040-talet, bidraget från nettokapitalinkomster och en positiv värdeförändring av icke-räntebärande tillgångar. I slutet av 2050-talet leder underskottet i det primära sparandet till att nettoställningen blir något svagare. Den så kallade ränte-tillväxtdifferensen är negativ fram till mitten på 2050-talet, vilket innebär att förstärkningen av nettoställningen blir svagare än vad den annars hade blivit (se marginalrutan ”Ränte-tillväxtdifferensen”). Ränte-tillväxtdifferensen går på sikt mot ungefär noll, vilket gör att det negativa bidraget till utvecklingen av nettoställningen avtar.

Maastrichtskulden är låg i utgångsläget och minskar ytterligare under perioden (se diagram 13). Skuldkvoten minskar från dagens nivå på ca 34 procent av BNP till 18 procent i slutet av perioden. Utvecklingen förklaras av att statens skuld minskar som andel av BNP (se grårutan ”Den offentligfinansiella utvecklingen i staten, kommunsektorn och ålderspensionssystemet”). När nettoställningen försvagas i slutet av perioden ökar samtidigt Maastrichtskulden något.

Den offentligfinansiella utvecklingen i staten, kommunsektorn och ålderspensionssystemet

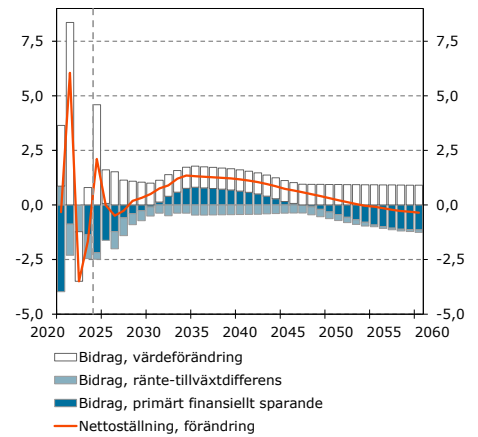
Utvecklingen i den offentliga sektorn drivs i beräkningarna av det finansiella sparandet i staten. I framskrivningarna hålls det finansiella sparandet i kommunsektorn konstant på $-0,3$ procent av BNP, vilket antas motsvara ett positivt resultat i sektorn som helhet och att nettoställningen på sikt stabiliseras som andel av BNP.¹⁶ Högre utgifter i kommunsektorn finansieras genom ökade statsbidrag.

¹⁵ Se Konjunkturinstitutet (2025) för en beskrivning av de antaganden som görs om värdeförändringar och utvecklingen av finansiella tillgångar och skulder i offentlig sektor.

¹⁶ För en beskrivning av de olika antaganden som ligger till grund för utvecklingen i delsektorerna, se Konjunkturinstitutet (2025).

Diagram 14 Bidrag till nettoställningens utveckling

Bidrag respektive förändring av nettoställningen som procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Ränte-tillväxtdifferensen

Den finansiella nettoställningen kan öka eller minska över tid även om det primära sparandet är noll, beroende på ränteläget och den ekonomiska tillväxten. Förhållandet mellan räntan och tillväxten fångas av den så kallade ränte-tillväxtdifferensen.

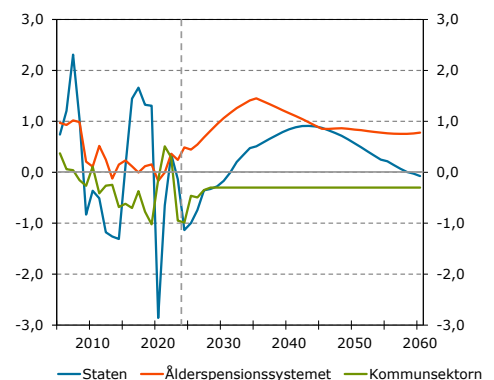
Ränteläget påverkar konsekvenserna av primära över- eller underskott i de offentliga finanserna. En hög ränta förstärker exempelvis primära underskott, vilket leder till en högre skuld och högre ränteutgifter, som i sin tur bidrar till ytterligare underskott, som leder till en ännu högre skuld, och så vidare.

Den offentliga sektorns skulder och tillgångar sätts samtidigt i relation till ekonomins storlek. Den nominella BNP-tillväxten har därför betydelse eftersom en hög tillväxt har en urgröpande effekt på både skuldkvoten och tillgångskvoten.

Om tillväxten är högre än räntan är ränte-tillväxtdifferensen negativ. Om den offentliga sektorn har en nettoskuld medför den negativa ränte-tillväxtdifferensen att skuldkvoten minskar av sig själv över tid. Är nettoställningen i stället positiv bidrar en negativ ränte-tillväxtdifferens till att nettoställningen försämrars, vilket är fallet för Sverige.

Diagram 15 Finansiellt sparande i delsektorer

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Statens finansiella sparande förbättras initialt och uppvisar ett allt större överskott fram till mitten av 2040-talet (se diagram 15). Därefter stiger dock konsumtionsutgifterna i kommunsektorn som andel av BNP när behovet av vård och omsorg ökar. Det gör att statsbidragen till kommunsektorn ökar och överskottet i statens finanser blir allt mindre från mitten på 2040-talet. Utvecklingen i staten leder initialt till en starkare nettoställning, som försvagas något i slutet av perioden (se diagram 16). Statens andel av Maastrichtskulden utgör i utgångsläget ca 60 procent (se diagram 17). Utvecklingen av det finansiella sparandet i respektive delsektor innebär att statens skuld på sikt minskar betydligt medan kommunsektorns skuld i stället ökar något.

Antagandet om sparandet i kommunsektorn innebär en relativt stabil utveckling av kommunsektorns nettoställning. Det gör att kommunsektorns del av Maastrichtskulden överstiger statens del efter 2040. I slutet av perioden står kommunsektorn för strax över 80 procent av den totala Maastrichtskulden, jämfört med ca 40 procent i utgångsläget.

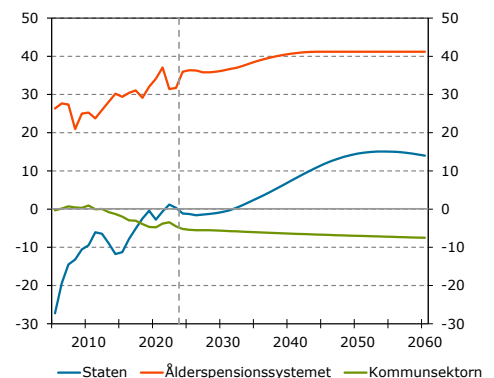
I ålderspensionssystemet ökar de inbetalda pensionsavgifterna till en början snabbare än de utbetalda inkomstpensionerna, vilket gör att sparandet i pensionssystemet stärks (se diagram 15). Kapitalinkomsterna ökar och bidrar till överskottet under hela perioden. Från 2035 ökar pensionsutbetalningarna i och med antagandet att den så kallade gasen aktiveras och sparandet blir därför lägre än tidigare. Fram till 2035 leder de allt större överskotten i ålderspensionssystemet till att tillgångarna i buffertfonden växer och att nettoställningen stärks (se diagram 16). Nettoställningen stabiliseras sedan på sikt som andel av BNP när gasen leder till större utbetalningar till pensionärerna.

LÅNGSIKTIGT HÅLLBARA OFFENTLIGA FINANSER

Framskrivningen av den offentliga sektorns utgifter och inkomster innebär att den finansiella nettoställningen stärks trendmässigt fram till slutet av 2050-talet, samtidigt som Maastrichtskulden minskar (se diagram 13). De offentliga finanserna bedöms därför vara långsiktigt hållbara. Maastrichtskulden ligger alltså under skuldankaret i det finanspolitiska ramverkets nivå på 35 procent av BNP (+/- 5 procentenheter) och är betydligt lägre än EU:s stabilitets- och tillväxtpakts gränsvärde på 60 procent av BNP under hela perioden. Trots att nettoställningen minskar något i slutet av perioden innebär den sammantagna utvecklingen inte någon trendmässig försämring fram till 2060 och de offentliga finanserna bedöms därför vara långsiktigt hållbara.

Diagram 16 Finansiell nettoställning i delsektorer

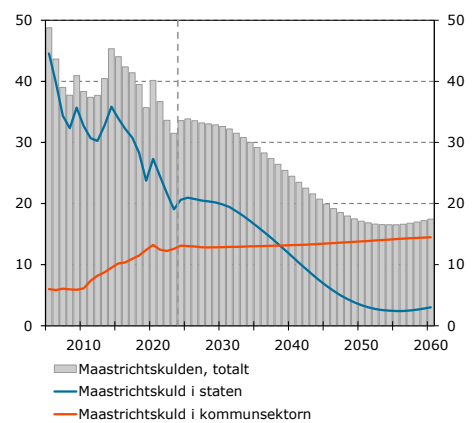
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 17 Maastrichtskulden i delsektorer

Procent av BNP

Anm. Ålderspensionssystemets del av Maastrichtskulden har tidigare varit negativ och är nu nära noll.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Svagare finanser med föregående befolkningsframskrivning

I SCB:s föregående befolkningsframskrivning var födelsetalen och nettoinvandringen högre än i den senaste framskrivningen. För att analysera konsekvenserna av den ändrade demografin redovisas i det här kapitlet ett alternativscenario baserat på den föregående befolkningsframskrivningen. En jämförelse med beräkningarna i föregående kapitel visar att de offentliga finanserna blir svagare fram till 2060 i alternativscenariot. Försvagningen kommer från ett högre barnafödande som medför högre kostnader för framför allt förskola och skola under kommande decennier. Det högre barnafödandet medför dock också fler personer i yrkesaktiv ålder i förhållande till äldre personer, vilket har positiva effekter på det primära sparandet när tidshorizonten förlängs till 2100. Till följd av de svagare offentliga finanserna under de kommande decennierna blir dock nettokapitalinkomsterna lägre och det finansiella sparandet fortsatt svagare än i beräkningarna i föregående kapitel, också när horisonten förlängs till 2100.

I detta alternativscenario baseras beräkningarna på SCB:s befolkningsframskrivning från 2023 medan övriga antaganden är densamma som i huvudscenariot som redovisas i föregående kapitel (för beskrivning av antaganden, se marginalrutan ”SCB:s befolkningsframskrivning i kapitlet Bedömning av offentligfinansiell hållbarhet och grårutan ”Antaganden i alternativscenario” nedan).¹⁷ En jämförelse mellan scenarierna visar vad revideringen av befolkningsutvecklingen innebär för hållbarheten i de offentliga finanserna.

STÖRRE BEFOLKNING, FLER BARN OCH STARKARE BNP-UTVECKLING

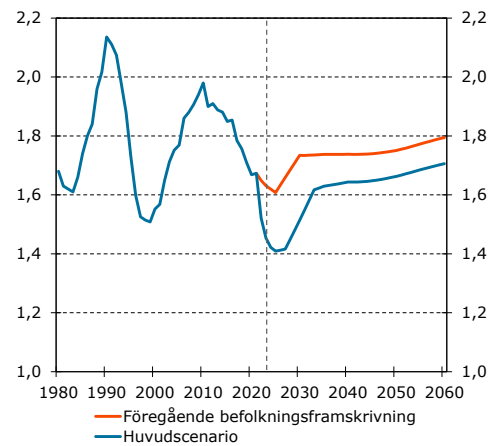
Befolkningsframskrivningen i alternativscenariot innebär en snabbare befolkningsökning och folkmängden 2060 är ca 600 000 personer högre än i huvudscenariot. Skillnaden beror framför allt på ett högre barnafödande och en högre nettoinvandring. Dödligheten är ungefär densamma i båda scenarierna.

Det högre barnafödandet syns i att det summerade fruktsamhetstalet är högre i alternativscenariot än i huvudscenariot (se diagram 18). I alternativscenariot föds det fler barn både i närtid och på sikt, i genomsnitt knappt 12 000 fler barn per år.

Den högre nettoinvandringen syns framför allt i närtid (se diagram 19). Nettoinvandringen är ca 13 000 personer högre i alternativscenariot än i huvudscenariot 2025. År 2040 är dock nettoinvandringen på i princip samma nivå i båda scenarierna och

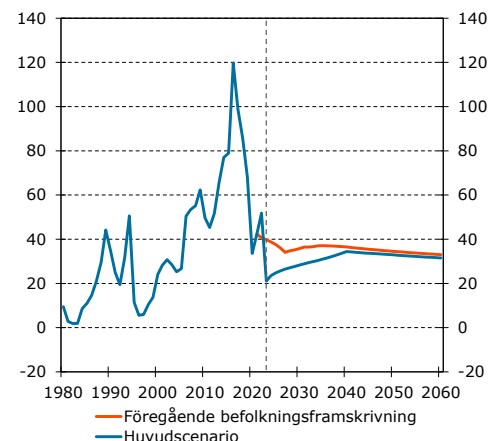
¹⁷ Befolkningsframskrivningarna uppdateras varje år med utfall men de demografiska antagandena ändras bara vart tredje år, senast 2024. Antagandena i framskrivningen från 2023 som ligger till grund för alternativscenariot var från 2021.

Diagram 18 Summerat fruktsamhetstal
Antal barn per kvinna

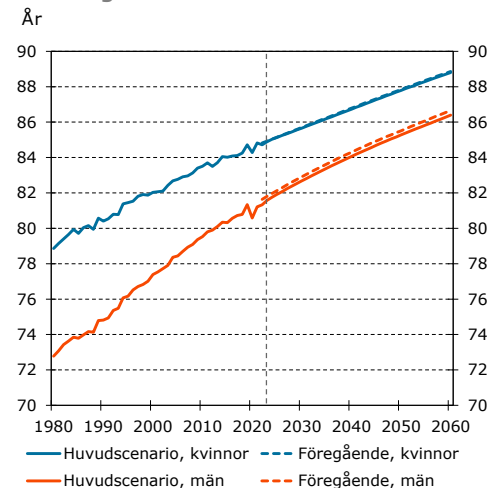
Anm. Summerat fruktsamhetstal är definierat som genomsnittligt antal födda barn per kvinna över en livstid givet att fruktsamheten (benägenheten att få barn i olika åldrar) är densamma som under det år beräkningen görs.
Källa: SCB.

Diagram 19 Nettoinvandring
Tusentals personer

Anm. Nettoinvandring är invandring minus utvandring under ett år.
Källa: SCB.

Diagram 20 Förväntad återstående livslängd vid födelse

Källa: SCB.

utvecklas i samma takt fram till 2060, då den uppgår till ca 32 000 personer. I genomsnitt är nettoinvandringen drygt 4 000 personer högre per år i alternativscenariot fram till 2060.

Dödligheten utvecklas likartat i alternativscenariot och huvudscenariot. Det innebär att medellivslängden är ca 87 år för män som föds 2060 och ca 89 år för kvinnor som föds 2060 i båda scenarierna (se diagram 20).

Skillnaden i födelsetal och invandring innebär att befolkningen 2060 är yngre i alternativscenariot. Andelen personer under 40 år är högre och andelen över 40 år är lägre än i huvudscenariot (se diagram 21).

Den demografiska försörjningskvoten är till följd av dessa faktorer högre i alternativscenariot än i huvudscenariot fram till ca 2050 (se diagram 22). Det beror på att det högre barnafödandet i alternativscenariot innebär fler barn i närtid. Efter 2050 har dessa barn fyllt 20 år. Tillsammans med den högre nettoinvandringen innebär fler personer i åldern 20–64 år att den demografiska försörjningskvoten i stället är något lägre än i huvudscenariot från mitten av 2050-talet.

Antaganden i alternativscenariot

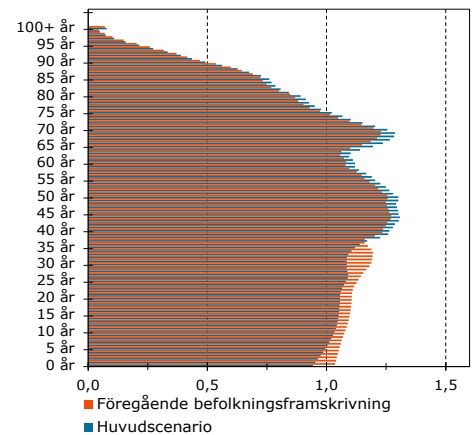
I alternativscenariot har antaganden om befolkningsutvecklingen ändrats i förhållande till huvudscenariot. I övrigt är det baserat på samma regelverk, makroekonomiska antaganden och utgångsläge.¹⁸ Den ändrade demografien kan dock ge upphov till vissa makroekonomiska effekter. Även kring dessa har ett antal antaganden gjorts.

Demografien kan få effekter för försörjningsbalansens sammansättning. Till exempel kan andelen som utgörs av offentlig konsumtion eller hushållens konsumtion påverkas. I scenariot antas att sådana effekter endast uppstår genom ändringar i befolkningens sammansättning. Det innebär till exempel att offentlig konsumtion påverkas av andelen äldre eller yngre, men att eventuella beteendeffekter inte beaktas. Effekter på hushållens konsumtion har i scenariot beräknats utifrån SCB:s statistik på hushållens utgifter.^{19,20}

Demografien kan även få effekter på produktiviteten. I scenariot antas samma långsiktiga utveckling av produktiviteten som i huvudscenariot. Således bortses från eventuella effekter av en ändrad BNP-sammansättning som leder till att produktionen förskjuts till branscher med högre eller lägre produktivetsnivå. Det innebär att de effekter på

Diagram 21 Demografi

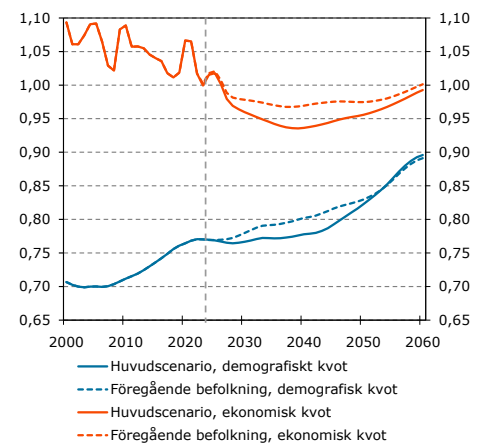
Procent av befolkningen, 2060

Källa: SCB.

Diagram 22 Försörjningskvoter

Kvot

Anm. Se diagram 3 och 4 för definition av demografisk och ekonomisk försörjningskvot.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

¹⁸ Se Konjunkturinstitutet (2025) för diskussion om huvudscenariots antaganden.

¹⁹ SCB:s undersökning Hushållens utgifter (HUT), <https://www.scb.se/he0201>. Statistiken visar på konsumtion i olika hushållsgrupper. Denna har kopplats till befolkningen baserat på kön, ålder och ursprung via SCB:s mikrosimuleringsmodell FASIT.

²⁰ I huvud- och alternativscenarierna görs samma antagande om befolkningens förbättrade hälsa och ökande arbetsmarknadsdeltagande från 2050 till 2100.

storleken på BNP som uppstår i scenariot enbart följer av de demografiska effekterna på antalet arbetade timmar.

I alternativscenariot utvecklas BNP starkare än i huvudscenariot.²¹ Det beror på att befolkningen växer mer och att sysselsättningsutvecklingen är starkare trots att andelen sysselsatta är lägre (se diagram 22). Framför allt innebär den högre nettoinvandringen i alternativscenariot fler personer i yrkesaktiv ålder, vilket i sin tur påverkar antalet arbetade timmar i ekonomin.

HÖGRE UTGIFTER MEN OFÖRÄNDRADE INKOMSTER

Skillnaden mellan scenarierna består framför allt i att de primära utgifterna är högre som andel av BNP i alternativscenariot (se diagram 23). De högre primära utgifterna beror framför allt på utvecklingen av offentlig konsumtion (se diagram 24). Eftersom barnafödandet är högre, är behovet av förskola, skola och på längre sikt gymnasieskola högre. Skillnaden i barnafödande är dock störst i närtid och effekten avtar efter hand. Den offentliga konsumtionen ökar då långsammare än i huvudscenariot och skillnaden i konsumtionen mellan scenarierna minskar på sikt.

Investeringarna och transfereringarna skiljer sig mindre mellan alternativscenariot och huvudscenariot. Det högre barnafödandet leder visserligen till mer utbetalningar av barnbidrag och föräldrapenning, men BNP är högre i alternativscenariot. Transfereringarna som andel av BNP påverkas därför bara marginellt.

Som visas i diagram 23 är utvecklingen av de primära inkomsterna som andel av BNP i alternativscenariot lik utvecklingen i huvudscenariot. Det beror på att skatteinkomsterna blir högre i alternativscenariot, till följd av den högre sysselsättningen. Men fler sysselsatta innebär också högre BNP. Skatteinkomsterna som andel av BNP ändras därför inte nämnvärt.

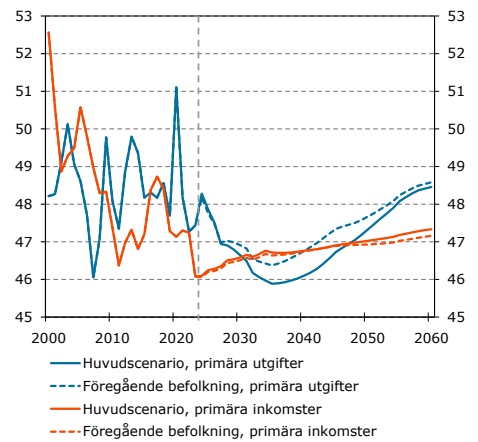
VALET AV BEFOLKNINGSFRAMSKRIVNING PÅVERKAR INTE HELHETSBEDÖMNINGEN AV HÅLLBARHETEN TILL 2060

Att de primära utgifterna som andel av BNP är högre i alternativscenariot leder till att det primära och finansiella sparandet utvecklas svagare (se diagram 25). Det leder i sin tur till att nettoställningen blir lägre och att skulden blir högre än i huvudscenariot (se diagram 26). Maastrichtskulden som andel av BNP blir 2060 knappt högre än dagens nivå och därmed fortsatt i linje med skuldankaret. Nettoställningen blir något högre än idag.

De offentliga finanserna är alltså svagare i alternativscenariot än i huvudscenariot. Försvagningen beror framför allt på det högre barnafödandet i alternativscenariot, vilket leder till högre utgifter för offentlig konsumtion. Det leder i sin tur till ett svagare primärt och finansiellt sparande, en svagare nettoställning och på sikt svagare nettokapitalinkomster, vilket ytterligare försvagar det finansiella sparandet.

Diagram 23 Primära inkomster och utgifter

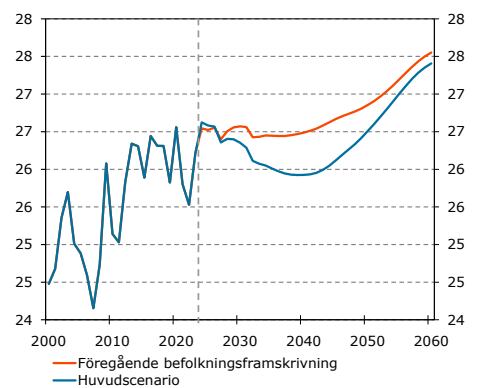
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 24 Offentlig konsumtion

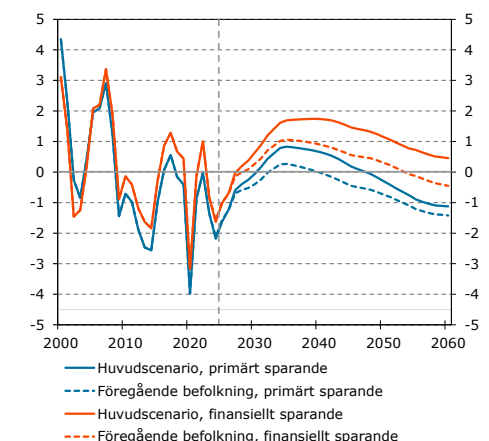
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 25 Finansiellt och primärt sparande

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

²¹ BNP per capita utvecklas emellertid marginellt svagare i alternativscenariot.

Det svagare sparandet i alternativscenariot innebär dock ingen trendmässig försvagning av de offentliga finanserna fram till 2060. Den finansiella nettoställningen stärks snarare marginellt över perioden och skulden är 2060 ungefär densamma som idag. De offentliga finanserna bedöms därför som hållbara även i alternativscenariot.

På längre horisont uppstår hållbarhetsproblem

Bedömningen av den offentligfinansiella hållbarheten i den här rapporten tar hänsyn till utvecklingen fram till 2060. Det är i sammanhanget långt fram i tiden. Det tar dock tid innan effekter av demografiska förändringar får fullt genomslag. För att belysa de mer långsiktiga konsekvenserna beskrivs här utvecklingen även till 2100.

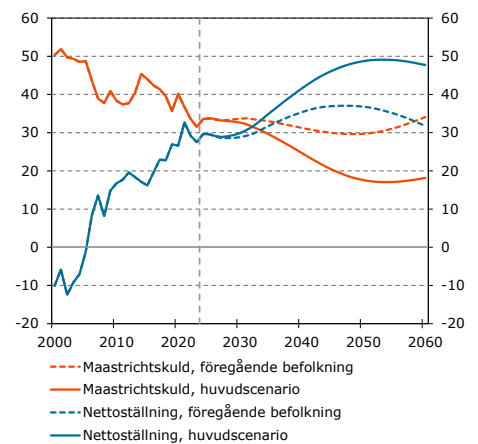
I huvudscenariot försämras de offentliga finanserna efter 2060. Det beror på att de primära utgifterna ökar mer än de primära inkomsterna, vilket är en följd av att andelen äldre i befolkningen ökar. Utvecklingen syns i den demografiska försörjningskvoten som stiger från 0,90 år 2060 till ca 0,95 år 2100 (se diagram 27). Behovet av vård och omsorg ökar på så sätt ytterligare jämfört med före 2060. Den högre andelen äldre leder också till att det från ca 2060 är färre sysselsatta än icke-sysselsatta i befolkningen och den ekonomiska försörjningskvoten stiger därmed över 1 (se diagram 27). Lägre nettokapitalinkomster bidrar också till att de offentliga finanserna försvagas.

I alternativscenariot får det högre barnafödandet och den högre nettoinvandringen konsekvenser för ålderssammansättningen och andelen sysselsatta efter 2060. Den demografiska försörjningskvoten är lägre i alternativscenariot från 2055 och den ekonomiska försörjningskvoten är lägre från ca 2080 (se diagram 27). Det innebär att det är en större andel i det som idag ses som yrkesaktiv ålder och en större andel sysselsatta i befolkningen. Därför är det primära sparandet som andel av BNP högre i alternativscenariot än i huvudscenariot efter ca 2080 (se diagram 28). Det finansiella sparandet är dock lägre i alternativscenariot under hela perioden till 2100 (se diagram 28). Det beror på att det lägre sparandet i alternativscenariot före 2060 lett till en större skuld och svagare finansiell nettoställning. De lägre nettokapitalinkomsterna som det medför motverkar det starkare primära sparandet. På sikt blir kapitalnettot negativt, vilket innebär att det finansiella sparandet blir lägre än det primära sparandet i scenariot. Sammantaget innebär det att de offentliga finanserna försämras efter 2060 även i alternativscenariot.

Utvecklingen i både huvud- och alternativscenariot innebär att den finansiella nettoställningen trendmässigt försvagas och Maastrichtskulden trendmässigt ökar från och med ca 2070 (se diagram 29). Utvecklingen av de offentliga finanserna på den här

Diagram 26 Maastrichtskuld och finansiell nettoställning

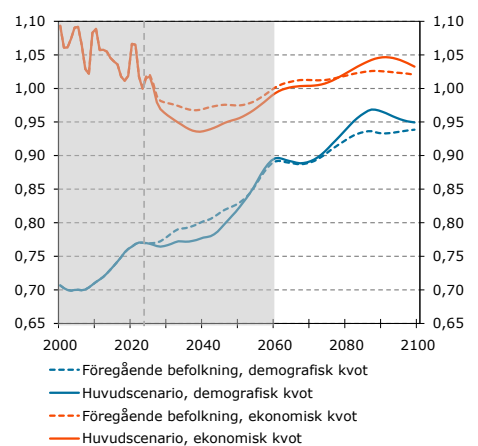
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 27 Försörjningskvoter

Kvot

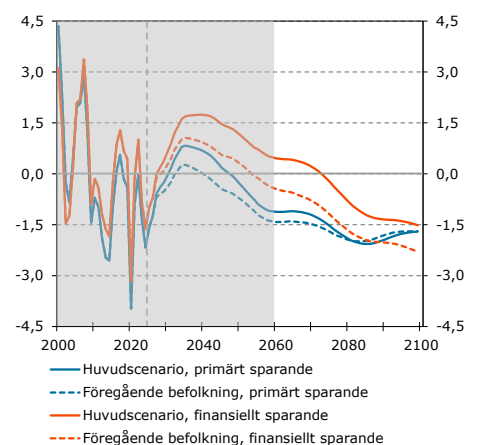

Anm. Se diagram 3 och 4 för definition av demografisk och ekonomisk försörjningskvot.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 28 Primärt och finansiellt sparande

Procent av BNP

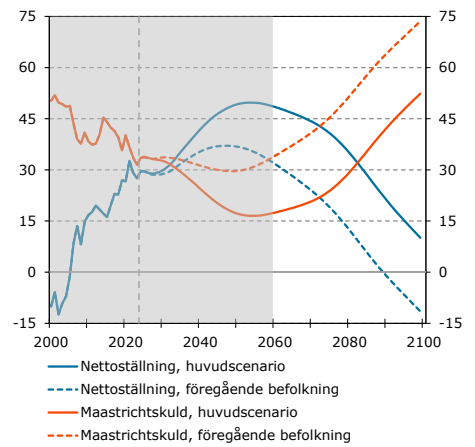

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

tidshorisonten indikerar ett hållbarhetsproblem. Det är inte nivåerna på nettoställning, Maastrichtskuld och finansiellt sparande som ligger till grund för det utan den trendmässiga utvecklingen. I huvudscenariot är nettoställningen fortfarande positiv 2100. Maastrichtskulden är under gränsvärdet på 60 procent i EU:s stabilitets- och tillväxtpakt, men över skuldankaret i det finansiella ramverket. Utvecklingen från och med 2060 innebär dock en betydande försämring på ungefär 1 procent av BNP per år i både skuld och nettoställning, och motsvarande utveckling ses i alternativscenariot. I alternativscenariot är utvecklingen likartad, men 2100 är nettoställningen negativ och Maastrichtskulden ligger som andel av BNP över EU:s gränsvärde.

Diagram 29 Maastrichtskuld och finansiell nettoställning

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Referenser

- Konjunkturinstitutet (2024a) ”Långsiktigt scenario för svensk ekonomi till 2055”, Specialstudie, september 2024, dnr 2024-154.
- Konjunkturinstitutet (2024b) ”Redovisning av uppdrag enligt överenskommelse mellan Konjunkturinstitutet och kommittén för översyn av målet för det finansiella sparandet”, Övriga publikationer, diarienummer 2024-262.
- Konjunkturinstitutet (2024c), ”Hållbarhetsrapport 2024 för de offentliga finanserna”, Specialstudie, februari 2024, dnr 2024-090.
- Konjunkturinstitutet (2025), ”Konjunkturinstitutets hållbarhetsberäkningar – en metodbeskrivning”, Övriga publikationer, diarienummer 2025-083.
- SCB (2024), ”Sveriges framtida befolkning 2024–2070”, Demografiska rapporter 2024:1.

Bilaga 1: Jämförelse med Hållbarhetsrapporten 2024

Jämfört med 2024 års rapport är den offentligfinansiella utvecklingen något mindre stark.²² Men de offentliga finanserna bedöms, liksom då, vara långsiktigt hållbara.²³ Den svagare utvecklingen av de offentliga finanserna beror i huvudsak på ett svagare utgångsläge. Beaktat för konjunkturen är sparatet i offentlig sektor knappt 1 procent av BNP lägre 2025 än vad sparatet var 2024 i Hållbarhetsrapporten 2024. Den demografiska utvecklingen ger i sig en positiv inverkan på det finansiella sparatet jämfört med förra årets befolkningsframskrivning fram till 2060.

Befolkningsökningen har jämfört med föregående befolkningsframskrivning reviderats ned vilket innebär att antalet invånare år 2060 blir drygt 5 procent färre än i föregående rapport (se tabell 1 och tabell 2). Andelen personer som är 80 år eller äldre har reviderats upp med 0,5 procentenheter till 10 procent 2060 (se tabell 3). Samtidigt har andelen barn under fem år reviderats ned nästan lika mycket (se tabell 3).

En lägre befolkningstillväxt medför färre arbetade timmar. Antalet arbetade timmar är på lång sikt nedreviderade till följd av den svagare demografiska utvecklingen (se diagram 30). Men före 2050 är antalet arbetade timmar snarare uppreviderade. Detta till följd av SCB:s allmänna översyn av nationalräkenskaperna som sker vart femte år.²⁴ I denna allmänna översyn har antalet arbetade timmar reviderats upp till följd av byte av statistik-källa och revidering av arbetskraftsinsatsen i svart arbete.²⁵ I scenariot framöver utvecklas dock antalet arbetade timmar sammantaget svagare än i Hållbarhetsrapporten 2024 till följd av dels konjunkturutvecklingen, dels den svagare demografiska utvecklingen.²⁶

Färre arbetade timmar resulterar i en lägre BNP-tillväxt i fasta priser. Tillväxten (i BNP i fasta priser) per capita är däremot inte förändrad i någon högre grad (se tabell 2). Produktivitetstillväxten i det aktuella scenariot är i stort sett identisk med föregående rapport (se raden BNP i fasta priser per arbetad

²² Se Hållbarhetsrapport för de offentliga finanserna, 2024. Det makroekonomiska scenariot sammanfaller med Långsiktigt scenario för svensk ekonomi till 2055, 2024.

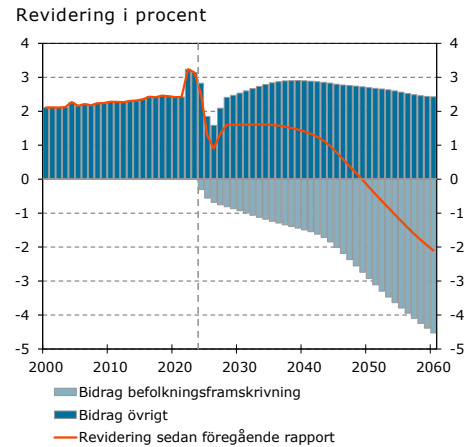
²³ Tidshorizonten för bedömningen har i den här rapporten utökats från 2050 till 2060. I Hållbarhetsrapporten 2024 gjordes bedömningen av de offentliga finansernas hållbarhet till 2050. De bakomliggande beräkningarna sträckte sig dock till år 2100.

²⁴ Se Eurostat, "Data revision policy", 2023, <https://ec.europa.eu/>.

²⁵ Se Allmän översyn av nationalräkenskaperna 1993–2021, 2024, SCB.

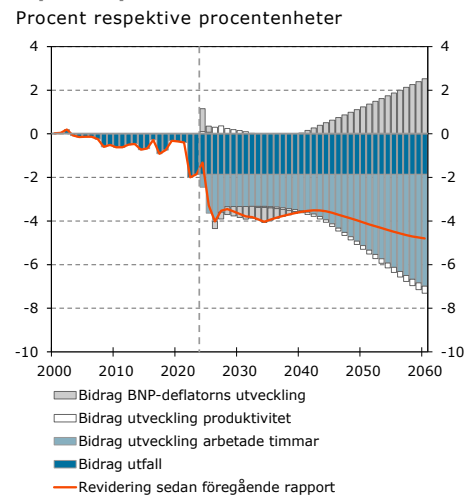
²⁶ Bidragen från den förändrade demografien har beräknats utifrån ett scenario där föregående befolkningsframskrivning använts, allt annat lika. Se diskussion och rutan "Antaganden i alternativscenario" i kapitlet "Svagare finanser med föregående befolkningsframskrivning".

Diagram 30 Revidering av antal arbetade timmar

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

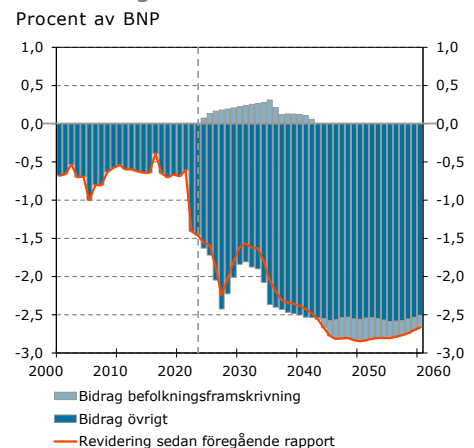
Diagram 31 Revidering av BNP i löpande priser

Anm. Röd linje visar skillnaden i BNP i löpande priser jämfört med föregående rapport i procent. Bidragen är approximativt beräknade. "Bidrag utfall" är skillnaden till och med 2023 och hålls därefter konstant. Övriga bidrag är beräknade på basis av utvecklingstalen för respektive variabel efter 2023.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 32 Revidering av investeringsandel

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

timme i tabell 2). BNP-nivån i löpande priser är nedreviderad i det aktuella huvudscenariot (se diagram 31). I och med den allmänna översynen har utgångsläget reviderats, både när det gäller BNP:s sammansättning och nivå, vilket förklarar en stor del av revideringen inledningsvis. BNP-deflatorn i det nuvarande huvudscenariot stiger å andra sidan något snabbare jämfört med föregående scenario, vilket framför allt beror på en lägre antagen ökningstakt i importpriserna. En högre ökningstakt i BNP-deflatorn ger allt annat lika en högre nivå på BNP i löpande priser. Effekten på BNP-nivån i löpande priser är liten inledningsvis men blir större ju längre tiden går. Till och med år 2060 dominerar dock effekten på BNP av färre arbetade timmar (se diagram 31).

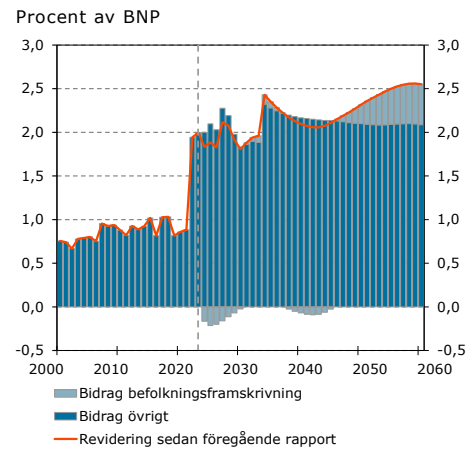
SCB:s allmänna översyn av nationalräkenskaperna har medfört en förändrad sammansättning av BNP i utgångsläget. Denna förändring kvarstår och utökas i viss utsträckning i framskrivningen. Investeringsandelen, som är ca 1,5 procentenheter lägre i utgångsläget, blir omkring 2,5 procentenheter lägre 2060 i den nuvarande framskrivningen (se diagram 32). Revideringen av investeringarna har i sin tur bidragit till att den privata konsumtionsandelen har reviderats upp med mellan 2 och 2,5 procent av BNP (se diagram 33).

En annan revidering av betydelse är en långsammare ökning av lönesumman 2024–2029 (se tabell 2). Det beror på lägre ökningstakt för de arbetade timmarna och timlönen (se tabell 2). Trots att lönesumman ökar långsammare utgör den en större andel av BNP under hela scenarioperioden, eftersom BNP har reviderats ned ännu mer (se tabell 4).

Den ekonomiska försörjningskvoten har reviderats sedan Hållbarhetsrapporten 2024 (se diagram 34). Kvoten är lägre och det beror framför allt på den nya befolkningsframskrivningen. Gruppen yngre är färre i relation till de sysselsatta under hela perioden. Dock motverkas detta delvis av att de äldre är fler, framför allt i slutet av den analyserade perioden. Som framgår av diagrammet är revideringseffekten mest gynnsam i ett offentligfinansierat perspektiv runt 2040 och avtar därefter. Avtrycket på offentliga finanser är dock i genomsnitt lägre från en yngre person än från en äldre person. Detta gör att revideringen av den ekonomiska försörjningskvoten, som viktat alla ej sysselsatta lika, inte är direkt översättningsbar till revideringen av de offentliga finanserna, om än snarlik.

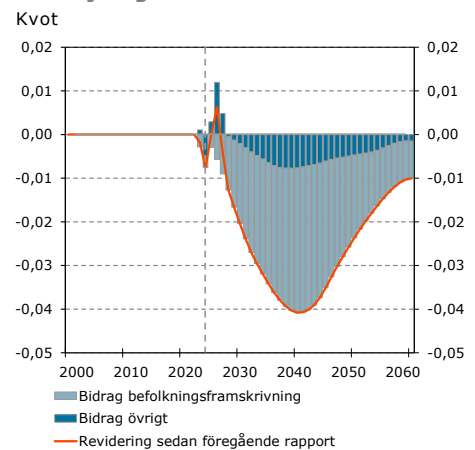
Den nya befolkningsprognosen innebär alltså att utgifterna blir lägre framöver (se diagram 35). Men revideringen i prognosen för offentliga investeringar bidrar till en upprevidering av utgifterna.²⁷ Denna effekt är störst i närtid. Effekten av en ny befolkningsprognos märks gradvis mer och är som störst i början av 2040-talet. På sikt minskar effekten av färre födda barn och

Diagram 33 Revidering av hushållens konsumtion

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

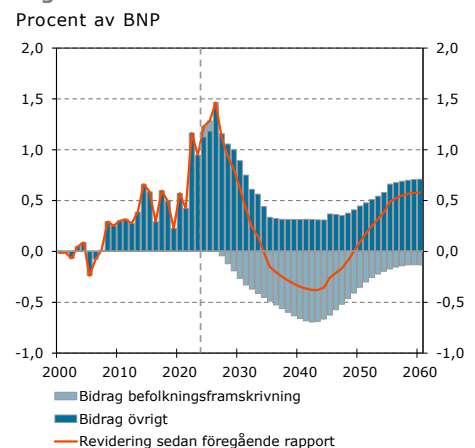
Diagram 34 Revidering av ekonomisk försörjningskvot

Anm. Den ekonomiska försörjningskvoten visar antalet ej sysselsatta i förhållande till antalet sysselsatta.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 35 Revidering av primära utgifter

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

²⁷ En del av revideringen var en följd av SCB:s allmänna översyn då investeringsutgifterna för offentlig sektor reviderades när Aktiebolaget Storstockholms lokaltrafik samt SL Nya Tunnelbanan AB flyttades från näringslivet till offentlig sektor.

effekten av att andelen äldre är högre tilltar jämfört med Hållbarhetsrapporten 2024.

De primära inkomsterna som framför allt består av skatter är uppreviderade i närtid (se diagram 36). Detta beror på en offentligfinansiellt mer gynnsam sammansättning av skattebaserna. Exempelvis blir statens inkomster av moms högre som andel av BNP eftersom hushållens konsumtion är högre som andel BNP (se tabell 4).²⁸

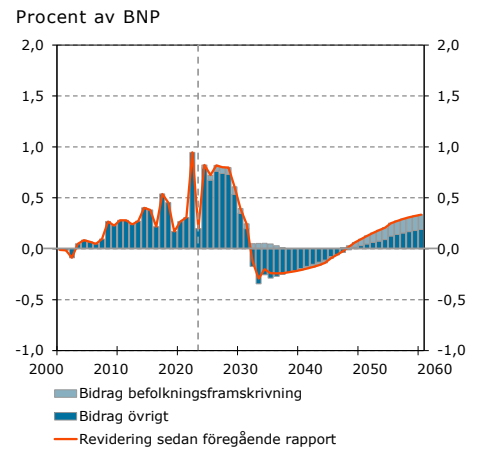
Att lönesummans andel av BNP är uppreviderad ger också en positiv effekt på skatteintäkterna eftersom löner beskattas högre än bolagsvinster och andra kapitalinkomster. På sikt stabiliseras skatteinkomsterna som andel av BNP (skattekvoten) på i stort sett samma nivå som i Hållbarhetsrapporten 2024, dock är banan lite annorlunda.

Den nuvarande befolkningsprognosen påverkar utgiftssidan mer än inkomstsidan. Det är först i slutet av den analyserade perioden som den nuvarande befolkningsprognosen börjar ge avtryck i de primära inkomsterna, vilket kommer av utvecklingen av hushållens konsumtion i relation till BNP.

Sammantaget har utgifterna reviderats mer än inkomsterna, och även om de har reviderats åt samma håll innebär revideringarna att det primära sparandet har reviderats ner jämfört med Hållbarhetsrapporten 2024. Utgångsläget för beräkningarna är det innevarande budgetåret. Budgetåret i denna hållbarhetsrapport är 2025 och det primära sparandet är lägre jämfört med budgetåret i föregående rapport, det vill säga 2024. Rensat för konjunkturen uppgår skillnaden till knappt 1 procent av BNP. På längre sikt har det primära sparandet reviderats ner med ca 0,2 procent av BNP (se tabell 5). Av diagram 37 framgår att revideringen av demografien ger en positiv effekt på sparandet medan övriga faktorer som exempelvis den makroekonomiska utvecklingen och utgångsläget ger en negativ effekt som överskuggar effekten av den nya befolkningsprognosen.

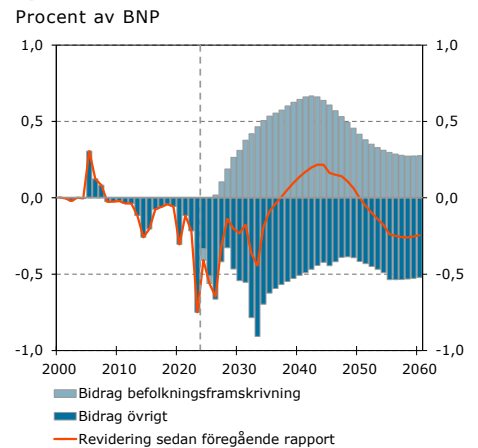
Ett lägre primärt sparande ger också upphov till ett lägre finansiellt sparande, vilket medför att även den finansiella nettoställningen har reviderats ned (se diagram 38). Eftersom ränteläget i scenariot knappt reviderats (se tabell 6) beror den största delen av revideringen på sparandet. Det lägre sparandet bidrar också till att Maastrichtskulden blir något högre (se diagram 38). BNP i löpande pris är samtidigt nedreviderad under hela perioden, vilket leder till en något högre skuldkvot. Nivån på Maastrichtskulden som andel av BNP 2060 blir dock fortfarande påtagligt lägre än i utgångsläget (se tabell 5).

Diagram 36 Revidering av primära inkomster

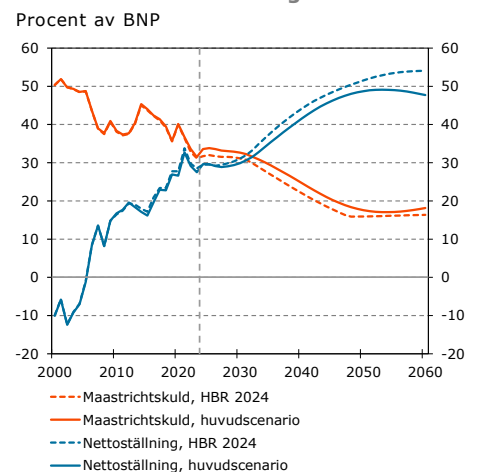
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 37 Revidering av primärt sparande

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 38 Maastrichtskuld och finansiell nettoställning

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

²⁸ Det har även skett revideringar i utfall och närtid av sammansättningen av hushållens konsumtion vilket har medfört en revidering av den genomsnittliga momsen per konsumtionsenhet (implicitsskatten). Detta har medfört en något högre implicit skattesats för hushållens konsumtion jämfört med Hållbarhetsrapporten 2024.

Tabell 1 Makroekonomiska variabler och revidering

Procent om inget annat anges

	2023	2024	2025	2030	2050	2060
Befolkning ¹	10 537	10 565	10 590	10 707	11 337	11 602
Arbetskraftsdeltagande ²	74,9	74,9	74,8	75,4	78,0	76,8
Sysselsättningsgrad ²	69,1	68,6	68,4	69,9	72,7	71,6
Medelarbetstid ³	31,5	31,5	31,4	31,6	31,5	31,3
Timlön ⁴	296	308	319	376	756	1 075
BNP i löpande priser ⁵	6 208	6 407	6 523	8 041	17 150	24 369
BNP i löpande priser per capita ⁶	589	606	616	751	1 513	2 100
Revidering						
Befolkning	-0,1	-0,4	-0,7	-1,9	-4,0	-5,2
Arbetskraftsdeltagande	0,1	0,3	0,0	0,1	0,3	-0,1
Sysselsättningsgrad	0,1	0,2	-0,1	0,1	0,7	0,2
Medelarbetstid	3,2	2,6	2,0	2,5	2,7	2,7
Timlön	0,3	0,8	0,6	-1,5	-0,3	0,8
BNP i löpande priser	-1,9	-1,3	-3,3	-3,7	-4,1	-4,8
BNP i löpande priser per capita	-1,7	-0,9	-2,6	-1,8	0,0	0,4

¹ Tusentals personer, årsgenomsnitt. ² Procentandel av hela befolkningen (ej AKU-befolkningen) i åldersgruppen 15–74 år.³ Timmar per vecka, approximativt. ⁴ Kronor. ⁵ Miljarder kronor. ⁶ Tusentals kronor.

Anm. Revideringen avser nuvarande huvudscenario minus huvudscenariot i Hållbarhetsrapporten 2024. För arbetskraftsdeltagandet och sysselsättningsgraden visas revideringen i procentenheter. För övriga variabler visas revideringen i procent av nivån i Hållbarhetsrapporten 2024. Ett positivt tal innebär en upprevidering. Exempel: Nivån på befolkningen 2060 är nedreviderad med 5,2 procent. Sysselsättningsgraden är uppreviderad med 0,2 procentenheter 2060. Medelarbetstiden avser kalenderkorrigerade antal arbetade timmar i hela ekonomin enligt nationalräkenskaperna dividerat med sysselsättningen enligt AKU, approximativt omräknat till antalet timmar per vecka (52 veckor på ett år).

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 2 Makroekonomisk utveckling och revidering

Genomsnittlig procentuell förändring och skillnad i procentenheter

	1994–2023	2024–2029	2030–2049	2050–2060
Befolkning	0,6	0,2	0,3	0,2
Arbetskraft (15–74)	0,8	0,4	0,3	0,1
Sysselsättning (15–74)	0,9	0,5	0,3	0,1
Arbetade timmar ¹	0,9	0,6	0,3	0,0
Timlön ^{1,2}	3,4	3,5	3,5	3,6
Lönesumma	4,5	4,1	3,9	3,6
KPI	1,7	1,8	2,1	2,0
Produktivitet ¹	1,5	1,2	1,3	1,3
BNP fasta priser ¹	2,4	1,8	1,6	1,3
BNP fasta priser per capita ¹	1,7	1,6	1,3	1,1
BNP i löpande priser	4,5	3,7	3,9	3,6
BNP-deflator	2,1	1,9	2,2	2,3
Hushållens konsumtion i fasta priser per capita ¹	1,6	2,1	1,7	1,5
Revideringar				
Befolkning	0,0	-0,3	-0,1	-0,1
Arbetskraft (15–74)	0,0	-0,1	-0,1	-0,2
Sysselsättning (15–74)	0,0	-0,1	-0,1	-0,2
Arbetade timmar ¹	0,0	-0,3	-0,1	-0,2
Timlön ^{1,2}	0,0	-0,2	0,0	0,1
Lönesumma	0,0	-0,5	0,0	-0,1
KPI	0,0	-0,2	0,0	0,0
Produktivitet ¹	-0,1	0,0	0,0	0,0
BNP fasta priser ¹	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
BNP fasta priser per capita ¹	-0,1	0,0	0,0	-0,1
BNP i löpande priser	-0,1	-0,3	0,0	-0,1
BNP-deflator	0,0	-0,1	0,1	0,1
Hushållens konsumtion per capita	0,1	-0,2	0,1	0,1

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Enligt nationalräkenskaperna.

Anm. Revideringar avser nuvarande genomsnittlig utveckling minus den genomsnittliga utvecklingen i huvudscenariot i Hållbarhetsrapporten 2024. Ett positivt tal innebär en upprevidering. Produktivitet avser BNP fasta priser per arbetad timme.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 3 Demografi och revidering

Procent av befolkningen respektive procentenheter

	2023	2024	2025	2030	2050	2060
0 till 4 år	5,4	5,2	5,0	4,6	5,2	4,8
5 till 14 år	11,9	11,8	11,6	10,7	10,3	10,3
15 till 69 år	67,4	67,5	67,6	68,1	65,3	64,3
70 till 79 år	9,7	9,6	9,5	9,1	9,9	10,6
80 år och över	5,7	5,9	6,2	7,5	9,4	10,0
Revidering						
0 till 4 år	0,0	-0,1	-0,1	-0,7	-0,2	-0,4
5 till 14 år	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,5	-0,5
15 till 69 år	0,0	0,0	0,1	0,5	0,0	-0,1
70 till 79 år	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,5
80 år och över	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,5

Anm. Revideringen avser nuvarande procentandel minus procentandelen i huvudscenariot i Hållbarhetsrapporten 2024. Ett positivt tal innebär en upprevidering.

Källa: SCB.

Tabell 4 Användning, import och löner samt revidering

Procent av slutlig användning/tillförsel eller BNP respektive procentenheter, löpande priser

	2023	2024	2025	2030	2050	2060
Offentlig konsumtion	17,3	17,7	17,6	17,9	17,9	18,6
Hushållens konsumtion	29,7	29,8	30,2	31,9	32,6	33,2
Bruttoinvesteringar	16,5	16,3	16,1	16,7	15,5	15,4
Export	36,5	36,2	36,1	33,6	34,0	32,9
Import	33,9	33,6	33,7	32,2	32,4	32,1
Lönesummans andel av BNP	39,2	39,4	40,0	40,0	39,9	39,9
Revidering						
Offentlig konsumtion	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,2	0,0
Hushållens konsumtion	1,0	0,7	0,4	0,9	1,2	1,4
Bruttoinvesteringar	-1,2	-1,4	-1,5	-1,3	-2,1	-2,0
Export	0,2	0,6	1,3	0,4	1,2	0,6
Import	0,8	1,3	1,9	0,7	0,8	0,7
Lönesummans andel av BNP	1,4	1,2	1,5	0,9	0,8	0,8

Anm. Samtliga variabler utom lönesumman avser en procentandel av slutlig användning/total tillförsel, vilket är detsamma som BNP plus import. Revideringen är nuvarande procentandel minus procentandelen i huvudscenariot i Hållbarhetsrapporten 2024. Ett positivt tal innebär en upprevidering.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 5 Offentligfinansiella variabler och revidering

Procent av BNP respektive procentenheter

	2023	2024	2025	2030	2050	2060
Primära inkomster	46,1	46,1	46,2	46,6	47,0	47,3
Primära utgifter	47,4	48,3	47,9	46,6	47,3	48,5
Konsumtion	26,2	26,6	26,6	26,4	26,5	27,4
Investeringar	5,2	5,4	5,5	5,3	5,3	5,4
Transfereringar	16,0	16,3	15,8	15,0	15,5	15,6
Primärt sparande	-1,4	-2,2	-1,6	-0,1	-0,3	-1,1
Kapitainkomster, netto	0,5	0,6	0,6	0,7	1,4	1,6
Finansiellt sparande	-0,8	-1,6	-1,0	0,6	1,1	0,5
Nettoställning	27,5	29,6	29,6	29,9	49,3	48,5
Maastrichtskuld	31,5	33,6	33,8	32,6	17,1	17,5
Revidering						
Primära inkomster	0,2	0,8	0,7	0,4	0,1	0,4
Primära utgifter	0,9	1,2	1,3	0,6	0,1	0,6
Konsumtion	0,3	0,7	0,5	0,2	0,0	0,3
Investeringar	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6
Transfereringar	0,3	0,2	0,3	-0,1	-0,4	-0,3
Primärt sparande	-0,7	-0,4	-0,6	-0,2	0,0	-0,2
Kapitainkomster, netto	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,4	-0,4
Finansiellt sparande	-0,7	-0,5	-0,6	-0,3	-0,4	-0,6
Nettoställning	-1,0	0,1	0,1	-1,2	-2,3	-5,6
Maastrichtskuld	0,3	1,9	1,8	1,5	1,2	1,1

Anm. Revideringen avser aktuell procentandel minus procentandelen i huvudscenariot i Hållbarhetsrapporten 2024. Ett positivt tal innebär en upprevidering. Investeringarna avser fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och köp av fasta tillgångar från andra sektorer i ekonomin.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 6 Ränteantaganden och revidering jämfört med föregående rapport

Procentenheter

	2023	2024	2025	2030	2050	2060
10-årig statsobligation	2,51	2,19	2,09	3,00	4,01	4,30
5-årig statsobligation	2,63	2,11	1,92	2,84	3,74	4,00
Statskuldväxel 3 månader	3,57	3,47	1,72	2,55	3,43	3,70
Revidering						
10-årig statsobligation	-0,01	-0,13	-0,42	0,15	-0,29	0,00
5-årig statsobligation	-0,01	-0,16	-0,42	0,19	-0,26	0,00
Statskuldväxel 3 månader	0,00	-0,25	-0,86	0,25	-0,27	0,00

Anm. Revideringen avser aktuell ränta minus räntan i huvudscenariot i Hållbarhetsrapporten 2024. Ett positivt tal innebär en upprevidering.

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Bilaga 2: Offentligfinansiella tabeller

Tabell 7 Offentliga finanser i huvudscenariot

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	46,2	46,6	46,8	47,0	47,3	47,3	47,5	47,7	47,5
Skatter och avgifter	41,3	41,8	42,0	42,2	42,5	42,5	42,6	42,7	42,6
Primära utgifter	47,9	46,6	46,1	47,3	48,5	48,6	49,5	49,6	49,2
Konsumtion	26,6	26,4	25,9	26,5	27,4	27,5	28,2	28,4	28,1
Inkomstpensioner	5,9	5,5	5,7	6,2	6,4	6,4	6,4	6,4	6,3
Sociala transferingar (exkl. inkomstpensioner)	6,2	5,7	5,4	5,5	5,4	5,5	5,6	5,5	5,5
Investeringar	5,6	5,3	5,3	5,4	5,5	5,5	5,6	5,6	5,5
Primärt finansiellt sparande	-1,6	-0,1	0,7	-0,3	-1,1	-1,2	-1,9	-1,9	-1,7
Kapitalinkomster, netto	0,6	0,7	1,1	1,4	1,6	1,4	1,1	0,6	0,1
Finansiellt sparande	-1,0	0,6	1,7	1,1	0,5	0,2	-0,8	-1,3	-1,5
Finansiell nettoställning	29,6	29,9	41,9	49,3	48,5	44,1	35,0	21,1	9,0
Maastrichtskuld	33,8	32,6	24,5	17,1	17,5	20,9	29,3	42,4	53,4

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 8 Statens finanser i huvudscenariot

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	23,9	24,3	24,2	24,2	24,4	24,4	24,4	24,5	24,4
Primära utgifter	24,9	24,3	23,4	24,0	24,8	25,0	25,7	25,9	25,6
Varav statsbidrag	4,6	4,1	3,6	4,0	4,6	4,7	5,2	5,3	5,1
Primärt finansiellt sparande	-1,0	0,0	0,8	0,2	-0,5	-0,6	-1,3	-1,4	-1,2
Kapitalinkomster, netto	0,0	-0,1	0,1	0,4	0,4	0,3	0,0	-0,5	-1,0
Finansiellt sparande	-1,0	-0,1	0,9	0,6	0,0	-0,3	-1,3	-1,9	-2,1
Finansiell nettoställning	-1,3	-0,7	7,5	15,0	14,7	10,6	1,7	-12,1	-24,2
Maastrichtskuld	21,0	19,9	11,4	3,4	3,0	6,2	14,3	27,2	38,3

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 9 Kommunsektorns finanser i huvudscenariot

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	23,1	22,5	22,2	22,9	23,8	23,8	24,5	24,6	24,3
Varav statsbidrag	4,6	4,1	3,6	4,0	4,6	4,7	5,2	5,3	5,1
Primära utgifter	23,4	22,7	22,3	22,8	23,6	23,6	24,3	24,4	24,1
Primärt finansiellt sparande	-0,4	-0,1	-0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kapitalinkomster, netto	-0,1	-0,2	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Finansiellt sparande	-0,5	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Finansiell nettoställning	-5,4	-5,7	-6,4	-7,0	-7,5	-7,8	-8,0	-8,1	-8,1
Maastrichtskuld	13,0	12,9	13,2	13,8	14,5	14,6	15,1	15,2	15,1

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 10 Ålderspensionssystemets finanser i huvudscenariot

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
Primära utgifter	6,0	5,7	5,8	6,4	6,6	6,5	6,6	6,5	6,5
Primärt finansiellt sparande	-0,2	0,1	-0,1	-0,6	-0,8	-0,7	-0,8	-0,7	-0,7
Kapitalinkomster, netto	0,7	1,0	1,2	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Finansiellt sparande	0,4	1,1	1,2	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Finansiell nettoställning	36,4	36,3	40,7	41,3	41,3	41,3	41,3	41,3	41,3
Maastrichtskuld	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 11 Offentliga finanser med föregående befolkningsframskrivning

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	46,2	46,5	46,7	46,9	47,2	47,1	47,2	47,3	47,2
Skatter och avgifter	41,3	41,7	42,0	42,2	42,4	42,4	42,4	42,4	42,4
Primära utgifter	47,8	46,9	46,8	47,7	48,6	48,6	49,2	49,1	48,9
Konsumtion	26,5	26,6	26,5	26,9	27,6	27,6	28,1	28,0	27,9
Inkomstpensioner	5,8	5,4	5,7	6,2	6,4	6,3	6,4	6,3	6,3
Sociala transferingar (exkl. inkomstpensioner)	6,2	5,8	5,5	5,6	5,5	5,5	5,6	5,5	5,5
Investeringar	5,5	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4	5,5	5,5	5,5
Primärt finansiellt sparande	-1,6	-0,4	0,0	-0,7	-1,4	-1,5	-2,0	-1,8	-1,7
Kapitalinkomster, netto	0,6	0,7	0,9	1,0	1,0	0,7	0,3	-0,2	-0,6
Finansiellt sparande	-1,0	0,3	0,9	0,3	-0,5	-0,8	-1,7	-2,0	-2,3
Finansiell nettoställning	29,6	28,8	35,4	36,8	31,8	23,8	12,3	-1,2	-12,6
Maastrichtskuld	33,6	33,7	31,3	29,7	34,1	41,1	51,6	64,2	74,7

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 12 Statens finanser med föregående befolkningsframskrivning

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	23,9	24,2	24,2	24,2	24,3	24,3	24,3	24,4	24,3
Primära utgifter	24,8	24,6	24,1	24,5	25,1	25,3	25,7	25,7	25,5
Varav statsbidrag	4,6	4,3	4,1	4,3	4,8	4,9	5,3	5,2	5,1
Primärt finansiellt sparande	-1,0	-0,4	0,1	-0,3	-0,8	-1,0	-1,4	-1,3	-1,2
Kapitalinkomster, netto	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,2	-0,5	-0,9	-1,3	-1,8
Finansiellt sparande	-1,0	-0,6	0,0	-0,3	-1,0	-1,4	-2,3	-2,6	-3,0
Finansiell nettoställning	-1,2	-1,8	0,8	2,1	-2,5	-10,3	-21,5	-35,0	-46,4
Maastrichtskuld	20,8	20,8	17,9	15,9	19,7	26,5	36,8	49,3	59,8

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 13 Kommunsektorns finanser med föregående befolkningsframskrivning

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	23,0	22,7	22,7	23,2	23,8	23,9	24,3	24,2	24,1
Varav statsbidrag	4,6	4,3	4,1	4,3	4,8	4,9	5,3	5,2	5,1
Primära utgifter	23,4	22,8	22,8	23,1	23,7	23,7	24,1	24,0	23,9
Primärt finansiellt sparande	-0,4	-0,1	-0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kapitalinkomster, netto	-0,1	-0,2	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Finansiellt sparande	-0,5	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Finansiell nettoställning	-5,4	-5,6	-6,4	-6,9	-7,3	-7,5	-7,7	-7,8	-7,9
Maastrichtskuld	13,0	12,9	13,4	13,9	14,4	14,6	14,9	14,9	14,9

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 14 Ålderspensionssystemets finanser med föregående befolkningsframskrivning

Procent av BNP

	2025	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
Primära inkomster	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
Primära utgifter	6,0	5,6	5,8	6,3	6,5	6,5	6,5	6,4	6,5
Primärt finansiellt sparande	-0,2	0,2	-0,1	-0,5	-0,8	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Kapitalinkomster, netto	0,7	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Finansiellt sparande	0,5	1,1	1,2	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
Finansiell nettoställning	36,2	36,3	41,0	41,6	41,6	41,6	41,6	41,6	41,6
Maastrichtskuld	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 15 S2-indikatorn och dess delar

	S2	Ränta på initial nettoskuld	Effekt av primära underskott till 2100	Effekt av primära underskott efter 2100
Huvudscenario	1,71	-0,01	0,02	1,70
Föregående befolkningsframskrivning	1,70	-0,01	0,03	1,69

Anm. S2-indikatorn i den andra kolumnen är summan av kolumnerna tre till fem. S2-indikatorn anger vilken permanent justering av det primära sparandet som idag behövs för att den finansiella nettoställningen ska stabiliseras vid någon tidpunkt i framtiden. En S2-indikator på exempelvis 1,0 innebär att det primära finansiella sparandet permanent behöver förstärkas med 1,0 procent av BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.